

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2019, č. j. OAM-1/LE-LE05-BA04-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 8. 2019, č. j. 62 Az 12/2019 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna ustanoveného advokáta **se určuje** částkou 5 250 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 7. 5. 2019 zastavil žalovaný řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu z důvodu nepřipustnosti opakované žádosti žalobce dle § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce u Krajského soudu v Ostravě, který žalobu zamítl.

[3] Krajský soud přisvědčil žalovanému, že žalobce mohl a měl jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany uplatnit své obavy z povolání k výkonu vojenské služby již v průběhu řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu, neboť sám žalobce v opakované žádosti uvedl, že již před svým odchodem z Ukrajiny (březen 2016) byl předvolán na vojenskou správu, kam se nedostavil.

[4] K bezpečnostní situaci na Ukrajině krajský soud uvedl, že žalovaný požadované hodnocení provedl s odkazem na relevantní podklady, přičemž konstatoval, že v posuzované době ke změně v bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce nedošlo.

Hodnocení přitom plně vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, podle kterého *„informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“*

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[6] Kasační stížnost považuje stěžovatel za přijatelnou, neboť krajský soud pochybil takovým způsobem, že to mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[7] Krajský soud dle stěžovatele nepřezkoumatelně posoudil otázku, zda se žalovaný dostatečně zabýval změnou situace v zemi původu stěžovatele, která by mohla mít vliv na posouzení jeho opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Stěžovatel v žalobě namítal, že při posuzování této otázky nevycházel žalovaný z aktuálních materiálů, ty tak nemohly prokázat změnu bezpečnostní situace v zemi jeho původu. Je na první pohled zřejmé, že materiály časově předcházejí vydání rozhodnutí v řízení o první stěžovatelově žádosti o mezinárodní ochranu. Krajský soud na tyto námitky dle stěžovatele dostatečně nereagoval.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí a obsah správního spisu. Ke každé žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu využil aktuální materiály, s nimiž se stěžovatel seznámil a měl možnost se k nim vyjádřit.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatel spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Takové pochybení, ani jiný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, však Nejvyšší správní soud neshledal.

[12] Dle § 11a odst. 1 zákona o azylu: *„Podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a)*

pokračování

nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“

[13] K problematice opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu existuje poměrně bohatá judikatura. Rozšířený senát v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, uvedl, že: *„odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany newvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany“.*

[14] Stěžovatel poprvé požádal o mezinárodní ochranu dne 30. 5. 2018, žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 10. 2018 mezinárodní ochranu stěžovateli neudělil. V tomto rozhodnutí žalovaný na str. 3 uvedl, že vycházel ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 12. 12. 2017, ze zprávy organizace Freedom House Svoboda ve světě 2018 - Ukrajina z ledna 2018, z Výroční zprávy organizace Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018, z Výroční zprávy Human Rights Watch ze dne 18. 1. 2018, ze zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 20. 4. 2018, z informace OAMP Ministerstva vnitra ČR Ukrajina - situace v zemi ze dne 22. 1. 2018 a z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 25. 7. 2016 a ze dne 1. 8. 2014.

[15] V nynějším řízení, zahájeném stěžovatelovou druhou žádostí o mezinárodní ochranu ze dne 1. 1. 2019, žalovaný k posouzení změny bezpečnostní situace na Ukrajině využil informace OAMP MV ČR - Ukrajina: Situace v zemi - politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 14. 9. 2018 a informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 16. 5. 2018.

[16] Stěžovatel namítá, že podklady, které si žalovaný obstaral k posouzení bezpečnostní situace na Ukrajině, nemohly vypovídat o změně této situace od doby jeho první žádosti, neboť byly vydány před rozhodnutím žalovaného o první žádosti.

[17] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že aktuálnost informací o zemi původu je jedním z důležitých požadavků, které jsou na podklady obstarávané správním orgánem kladeny (viz rozsudek ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 – 71, na který odkázal již krajský soud). Jak ovšem správně uvedl Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016 – 55, č. 3714/2018 Sb. NSS: *„Zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, již zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“*

[18] Nelze proto dovozovat nemožnost využití informací o zemi původu pouze na základě toho, že časově předchází vydání rozhodnutí o první stěžovatelově žádosti a podání druhé žádosti o mezinárodní ochranu. Z výše uvedené rekapitulace vyplývá, že

žalovaný se v nyní posuzovaném případě zabýval aktuální situací na Ukrajině na podkladě jiných, nově pořízených podkladů, které v rámci prvního řízení nebyly hodnoceny.

[19] Cílem hodnocení změn v zemi původu cizince je zjistit, zda od první žádosti o mezinárodní ochranu nenabyla některá z jeho tvrzení na relevanci s ohledem na vývoj bezpečnostní a politické situace v zemi. Jedná-li se však o relativně stabilizovanou zemi a podal-li stěžovatel opakovanou žádost těsně poté, kdy o jeho první žádosti bylo rozhodnuto, bude zpravidla (nedojde-li v zemi k mimořádné události) možné shledat i dříve vydané zprávy o zemi původu stále aktuálními a relevantními. V projednávané věci od prvního rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli do druhého rozhodnutí o stěžovatelově opakované žádosti, uplynulo pouze zhruba půl roku, neboť novou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal stěžovatel dva měsíce po vydání prvního rozhodnutí.

[20] Stěžovatel měl možnost se k shromážděným podkladům ve správním řízení vyjádřit, případně navrhnout jejich doplnění, čehož nevyužil a neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly jakékoliv změně bezpečnostní a politické situace na Ukrajině, a to ani v následném soudním řízení.

[21] Zároveň je Nejvyššímu správnímu soudu z jeho činnosti známo, že na Ukrajině trvá ozbrojený konflikt, ten je nicméně izolován na východě země, nejedná se o tzv. totální konflikt. Od jeho počátku intenzita tohoto konfliktu v místech, kde probíhá, spíše poklesla a konflikt se nešíří do dalších, dosud nezasazených oblastí. (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, ze dne 25. 7. 2018, č. j. 2 Azs 41/2018 – 39, ze dne 30. 1. 2019, 2 Azs 305/2018 – 28, či ze dne 29. 1. 2020, č. j. 2 Azs 355/2019 – 32). Stejně tak nejsou ani z bezpočtu případů soudního přezkumu ve věcech mezinárodní ochrany ukrajinských občanů známy žádné jiné relevantní informace, které by svědčily o relevantní změně poměrů v této zemi.

[22] Krajský soud v rozsudku shledal podklady, na základě kterých žalovaný hodnotil změnu bezpečnostní a politické situace na Ukrajině, vyhovující kritériím nastaveným judikaturou Nejvyššího správního soudu. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a nepovažuje je za pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[25] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 6. 2019, č. j. 62 Az 12/2019 – 10, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Ladislav Bárta. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) částkou 3 100 Kč za úkon právní služby

pokračování

spočívající v podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění, částkou 1 550 Kč za úkon právní služby spočívající v podání návrhu na přiznání odkladného účinku, a dále částkou 2 x 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Výše odměny tedy činí celkem 5 250 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu